

Kunnskapsdepartementet
Boks 8119, Dep.

0032 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
2006/587

Saksbehandler
ame.moe@hil.no

Dato
27.03.2006

Høring - endring i forskrift om skikkethetsvurdering

Vi avga i 2003 en uttalelse til forslaget til forskrift om skikkethet som da var sendt ut. Det ser ut til at de kommentarene som ble gitt fra ulikt hold den gang er tatt med i det nye forslaget, og vi er tilfreds med at denne saken nå blir fremmet på nytt. Behovet for å ha en forskrift om skikkethet også for helse- og sosialfagene er helt åpenbar.

Dagens studentgruppe er mindre homogen enn tidligere. Studentene varierer i alder fra 18 til 52 år ved oppstart, og med stor variasjon når det gjelder kunnskap, erfaring og modenhet. Ved helse- og sosialfagutdanningene er også studenter med store psykiske problemer og/eller rusproblemer en stadig større utfordring.

I den daglige undervisningssituasjonen vil vi i varierende grad fange opp problemer hos den enkelte student. Vi mener likevel at vi får en viss oversikt, og forsøker gjennom samtaler å veilede studentene.

Det er likevel en del situasjoner hvor vi mener at en student ikke burde fortsette studiet på nåværende tidspunkt, eller ikke burde gå ut i praksis. Vi har imidlertid ingen virkemidler utover veiledende samtaler for å få studentene til å akseptere dette. Noen studenter vil stryke i praksis, men etter vår mening er det også enkelte som ikke burde vært ute i praksis i det hele tatt.

Vurderingskriterier for helse- og sosialfagene, § 2b fremstår som gode kriterier for å vurdere en students skikkethet. Vi mener imidlertid at merknadene til de enkelte punktene har en så snever tolkning at de kan bli svært vanskelige å bruke. For eksempel: § 2b c), som omhandler trusler og krenkende atferd, er innsnevret til fysiske og psykiske overgrep. Misbruk av rusmidler i § 2b d) er innsnevret til å dreie seg om uansvarlig og ukritisk opptreden overfor *klienter eller pasienter*. Når det gjelder punkt d), vil det altså si at studenter som er *ruspåvirket i studiesituasjonen på skolen faller utenfor*. Selv om merknadene bare er en indikasjon på mulig tolkning, er det en kjent sak at slike kommentarer vil bli tillagt stor vekt av mange.

I forbindelse med § 2b d) vil vi også gjerne få tilføye at høgskolen v/Ingvild Sigstad Begg den 10.03.06 sendte et notat til Sosial- og helsedirektoratet vedrørende studenter som går på metadon. Denne problematikken er svært relevant og notatet gjengis derfor i sin helhet:

Høgskolen i Lillehammer

Studenter, som er under metadonbehandling og visse andre former for medikamentell behandling – et økende antall.

Opptak til barnevern-, sosionom- og vernepleiestudiet foregår gjennom sentralt opptak. I utgangspunktet vil derfor skolen ikke vite noe personlig om studentene.

Barnevern- og sosionomstudenter må levere politiattest ved skolestart, men denne gjelder kun visse alvorlige seksuelle forbrytelser.

Vernepleiestudentene leverer ikke politiattest. Vernepleiestudenter, som er ute i praksis kommer inn under helsepersonelloven

I den individuelle samtalen som foregår med alle studenter ca september- oktober, vil skolen få kjennskap til en del personlige forhold, som tidligere rusmisbruk, psykiske problemer, familieforhold, bakgrunn etc. Men, det er helt opp til studenten selv hva vedkommende ønsker å fortelle; Målsetningen for samtalen er å hjelpe studenten i gang med studiet.

Når studentene går ut i sin første praksis (5 uker) på våren 2. semester, blir praksisplassene 'trukket', med unntak av for noen få, som av spesielle grunner må få tilrettelagt praksis. 'Særlige grunner' er snevert definert og gjelder eneforsørgere med små barn, og helt spesielle sykdomstilfeller.

Personer som vi vet går på metadon eller annen medikamentell behandling får ingen særbehandling når det gjelder tilrettelegging.

Vi har imidlertid en åpning (fvl § 13 b) for å fortelle et praksissted om spesielle forhold ved en student, som vi mener det er nødvendig at praksisstedet får og/eller som de har rett til å få vite. I første omgang gir vi studenten anledning til å fortelle dette selv. Hvis et praksissted sier nei til en student på bakgrunn av visse typer informasjon, er de i sin fulle rett til det, og vi gjør studentene oppmerksomme på at vi forsøker så godt vi kan å skaffe en praksisplass, men at:

- Vi kan ikke pålegge noen å ta imot og*
- Praksisperioden, slik den er beskrevet kan man ikke få fritak fra.*

Spørsmål vedrørende vernepleiestudenter spesielt (og andre studenter når de er i visse typer helsepraksis)

Helespersonelloven § 8 første ledd, setter forbud mot rusbruk i arbeidstiden.

- Kommer bruken av metadon under første ledd?

Andre ledd gjør unntak for legemidler, som er nødvendig pga sykdom - Men med meldeplikt til arbeidsgiver.

- Eller, tolkes metadon som legemiddel ved sykdom?

Her kan det vel også stilles spørsmål om det eventuelt har noe å si hvor lenge vedkommende har brukt metadon.

- Hvilke legemidler er det vanligvis snakk om?

Konklusjonen er vel at det i beste fall foreligger en meldeplikt for vernepleiestudenter og andre som kommer inn under helsepersonelloven overfor praksisstedene. I verste fall vil de som benytter metadon bli betraktet som 'ruset' og vil ikke kunne gå ut i praksis.

Høgskolen i Lillehammer

Hvis det er hpl § 8 andre ledd som er aktuelt å benytte, kan det antagelig være nødvendig for studentene – i hvert fall vernepleiestudentene - å oppgi ved skolestart, eller i god tid før praksis, at de går på metadon eller andre av de legemidlene, som kommer inn under denne bestemmelsen. Hvis vi ikke vet noe om legemiddelbruken, kan vi ikke garantere at praksisplassen vil ta imot studenten, når studenten sier fra til praksisstedet om dette forholdet.

Disse problemstillingene vil gjelde for alle skoler, og spesielt for alle helseutdanninger, og det er derfor viktig at vi får noen enkle retningslinjer å forholde oss til.

I tillegg – og litt på siden - kan nevnes at vi kontaktet politiet her da det var spørsmål om å finne en praksisplass i kjøreavstand fra Lillehammer, hvor vedkommende student måtte møte for å få utlevert metadon. Politiet bekreftet at man ikke kan kjøre bil under påvirkning av metadon, og vi kunne heller ikke garantere en praksisplass i området, da det for det første ikke blir betraktet som særlig grunn for tilretteleggelse av praksis, og fordi det er store vansker med å finne tilstrekkelig praksisplasser i nærområdet.

Til slutt vil vi påpeke at når det nå skal lages en utvidet forskrift, bør denne dekke alle helse- og sosialfagutdanningene, selv om vi ser at problematikken kan være noe forskjellig fra studium til studium.

Likeledes mener vi at det er forholdet til brukerne som må settes i fokus, framfor den enkeltes rett til å velge utdanning.

Med vennlig hilsen

Arne Moe
Kontorsjef

Kopi:
Inger Norbye
Ingvild Sigstad Begg